

ВИСНОВОК

наукового керівника щодо виконання
індивідуального плану освітньо-наукової програми підготовки

доктора філософії та роботи над дисертацією

Мірошніченка Станіслава Михайловича

**«Конвергенція журналістики і правозахисту в роботі
громадських організацій під час документування воєнних злочинів
в умовах міжнародного збройного конфлікту»**

з галузі знань 06 «Журналістика»

за спеціальністю 061 – «Журналістика»

Станіслав Михайлович Мірошніченко у 2008 році закінчив філологічний факультет із відзнакою та у 2022-му вступив на освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії на кафедрі журналістики. За період навчання Станіслав Михайлович Мірошніченко повністю та у визначені строки виконав усі складові загального плану освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії. Станіслав Михайлович Мірошніченко успішно реалізував усі завдання індивідуального навчального плану, включаючи освітню складову, асистентську педагогічну практику та індивідуальний план наукової роботи.

Індивідуальний план наукової роботи Станіслава Михайловича Мірошніченка передбачав кілька послідовних етапів виконання науково-дослідницької роботи, проведення дослідження й підготовку та написання дисертаційної роботи на тему «Конвергенція журналістики і правозахисту в роботі громадських організацій під час документування воєнних злочинів в умовах міжнародного збройного конфлікту». Про хід і результати виконання індивідуального плану здобувач регулярно звітував на засіданнях кафедри журналістики. Як науковий керівник, я щороку здійснювала позитивну атестацію здобувача відповідно до встановленого порядку. Звіти було

заслухано, схвалено та затверджено у визначені строки. Порухень індивідуального плану наукової роботи не зафіксовано.

Станіслав Михайлович Мірошніченко у визначені строки провів дослідження та підготував дисертаційну роботу на тему «Конвергенція журналістики і правозахисту в роботі громадських організацій під час документування воєнних злочинів в умовах міжнародного збройного конфлікту», в межах якої комплексно осмислив таку конвергенцію. Дисертація присвячена актуальній міждисциплінарній проблематиці сучасного журналістикознавства, теорії соціальних комунікацій і права. У роботі досліджено конвергенцію журналістики і правозахисту в діяльності громадських організацій, які документують воєнні злочини під час міжнародного збройного конфлікту.

Актуальність теми зумовлена тим, що збройна агресія Російської Федерації проти України різко підвищила суспільний запит на фіксацію, перевірку, оприлюднення відомостей про порушення прав людини й забезпечення справедливості. У цих умовах українські громадські організації перебрали на себе функції, які раніше розподілялися між журналістикою і правозахистом, і почали діяти як гібридні суб'єкти підзвітності. Попри очевидну практичну вагу, теоретичне осмислення такої конвергенції залишається недостатнім, чим і визначається актуальність дослідження.

Постановка теми зумовлена потребою комплексного аналізу нових практик, які постали на перетині журналістики, правозахисної діяльності і права упродовж 2014–2025 років. Емпіричною основою дослідження стала робота провідних українських організацій: Медійної ініціативи за права людини, ZMINA, Truth Hounds, The Reckoning Project, а також коаліцій «Трибунал для Путіна» і «Україна. П'ята ранку».

Станіслав Михайлович Мірошніченко чітко визначив об'єкт, предмет і основні завдання дослідження. Аналіз проблематики та джерельної бази засвідчує належний рівень наукової опрацьованості теми. У дисертації

використано різноманітні за характером джерела та опрацьовано значний масив наукової літератури.

Структура дисертації є логічною та відповідає поставленим завданням. Результати, які були отримані дисертантом під час дослідження, є самостійними та науково обґрунтованими.

Наукова новизна дисертації Станіслава Мірошніченка визначається та підтверджується низкою наукових результатів:

- вперше розроблено інтегровану модель конвергенції журналістики і правозахисту, яка поєднує п'ять аналітичних вимірів цього процесу та чотири інституційні режими діяльності громадських організацій, що документують воєнні злочини; на відміну від наявних підходів, які розглядають журналістику і правозахист як окремі сфери, запропонована модель витлумачує їх як єдиний робочий процес зі спільною доказовою логікою;
- уперше запропоновано семирольову типологію суб'єктів, які поєднують журналістські та правозахисні функції в документуванні воєнних злочинів; ця типологія, на протипагу традиційному протиставленню «журналіста» і «правозахисника», описує проміжні та гібридні ролі, що реально виконуються в українських організаціях;
- вперше виявлено й описано структурні напруги, властиві діяльності гібридних суб'єктів підзвітності, та обґрунтовано тезу, що операційною умовою їхньої роботи є управління цими напруженнями, а не остаточне їх розв'язання; суперечність між журналістикою і правом у дисертації витлумачена як постійний робочий стан таких суб'єктів;
- удосконалено розуміння формування громадської думки як наскрізної соціально-комунікаційної функції документування воєнних злочинів;
- удосконалено уявлення про механізми зниження інформаційних і верифікаційних витрат у роботі медіа, показано, як громадські

організації постачають журналістам попередньо зібрані та перевірені відомості, полегшуючи висвітлення воєнних злочинів;

- набули подальшого розвитку наукові уявлення про взаємодію громадянського суспільства, медіа і міжнародних механізмів правосуддя в умовах збройного конфлікту, а також підходи до вивчення стандартів документування, верифікації та збереження свідчень про воєнні злочини.

Станіслав Мірошніченко формулює обґрунтовані висновки, що логічно впливають із проведеного дослідження та узагальнюють отримані результати. Достовірність цих висновків забезпечується коректним застосуванням сучасних методів наукового аналізу. Усі результати проведеного дослідження отримано здобувачем особисто.

У процесі навчання Станіслав Мірошніченко сформував комплекс компетентностей, необхідних для проведення науково-дослідницької діяльності, зокрема здатність до самостійної постановки наукових завдань і їх розв'язання, уміння аналізувати та застосовувати сучасні теоретичні підходи в журналістиці, а також навички підготовки й реалізації науково-дослідних проєктів.

Основні результати проведеного здобувачем дослідження пройшли належну апробацію та були оприлюднені в наукових публікаціях і доповідях на конференціях. За темою дисертації опубліковано 4 статті у фахових наукових виданнях України, а також 5 публікацій апробаційного характеру в збірниках матеріалів міжнародних наукових конференцій. Загалом наукові результати дисертації відображено у 9 публікаціях, що підтверджує системність і послідовність науково-дослідницької роботи здобувача.

Загальний висновок: Станіслав Михайлович Мірошніченко повністю та успішно виконав усі складові загального плану освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії.

Зміст, структура, оформлення дисертації, кількість публікацій відповідають вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 44 від

12.01.2022 р. «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 341 від 21.03.2022 № 502 від 19.05.2023 № 507 від 03.05.2024), Наказу Міністерства науки і освіти України №40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», а її автор, Станіслав Михайлович Мірошніченко, за умови успішного захисту дисертації заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 061 «Журналістика».

Науковий керівник:

доктор наук із соціальних комунікацій,
професор, завідувач кафедри журналістики
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна

Любов ХАВКІНА

ПІДПИС ЗАСВІДЧУЮ
Начальник відділу
кадрів

